

Wim
Distelmans:
'Meer dan 100
mensen
kwamen vorig
jaar uit het

buitenland naar België voor euthanasie'

'We krijgen mensen uit onder andere Polen, Canada en de Verenigde Staten die hopen in België een waardig levenseinde te krijgen.' © Getty Images

Deel
dit
artikel:

Elisa Hulstaert

24-09-2024, 17:10

Bijgewerkt op: 24-09-2024, 17:14

**België heeft een van de
meest progressieve
euthanasiewetgevingen ter
wereld. 'Heel wat mensen in
het buitenland zijn jaloers op
onze wetgeving.'**

De euthanasie van acteur Aron Wade (54) beroert de gemoederen. Vier keer ging hij door een zware depressie en elf jaar lang zocht hij hulp bij psychiaters en psychologen. In een beklijvend interview in *De Standaard* liet hij eerder deze zomer optekenen dat hij opgelucht was toen hij hoorde dat hij niet langer nodeloos zou moeten lijden. Maandag maakte hij een einde aan zijn leven.

In 2002 keurde België een wet goed die euthanasie in bepaalde situaties uit de strafrechtelijke sfeer haalt. Ons land werd daarmee een van de weinige landen ter wereld waar euthanasie wettelijk is toegestaan. Mensen die ongeneeslijk ziek zijn en daardoor ondraaglijk fysiek of psychisch lijden, kunnen beroep doen op de wet – als ze nog aan

een reeks andere voorwaarden voldoen.

‘Toch werd ook al voor 2002 sporadisch aan euthanasie gedaan door artsen die daartoe bereid waren’, zegt hoogleraar in de palliatieve geneeskunde Wim Distelmans (VUB), die ook voorzitter is van de federale euthanasiecommissie. ‘Alleen kon euthanasie er destijds toe leiden dat de arts zich moest gaan verantwoorden voor de rechter, juist omdat het niet wettelijk geregeld was.’

‘Als die rechter het moreel belangrijker vond om het leven te beschermen in plaats van het lijden te stoppen, dan kon die arts

beschuldigd worden voor gifmoord of doodslag', vervolgt Distelmans. 'Er waren dan ook weinig artsen bereid om een euthanasie uit te voeren. Zelf heb ik dat in die periode een paar keer gedaan, en ik kan u verzekeren dat dat niet prettig was. We spraken er niet graag over en ook familieleden hielden het voor zich, waardoor ze nergens terechtkonden met hun rouw. Dat was heel zwaar.'

'Soms zijn ongeneeslijke mensen inderdaad nog behandelbaar, maar wat als de behandeling hun lijden zelfs na jaren niet vermindert?'

Wim Distelmans
Professor in de palliatieve geneeskunde

De wet die in 2002 goedgekeurd werd, bepaalt dat iemand onder bepaalde voorwaarden recht heeft op euthanasie. ‘Dankzij de euthanasiewet zijn artsen die dat doen tenminste voor een stuk beschermd’, zegt Distelmans. ‘Bovendien worden patiënten niet langer aan hun lot overgelaten.’

‘De meeste mensen willen trouwens zo lang mogelijk in goede omstandigheden leven’, benadrukt Distelmans. ‘Maar vaak vinden mensen het geruststellend dat ze zelf aan de noodrem kunnen trekken als ze op een dag te sterk lijden door een ongeneeslijke ziekte. Heel wat mensen in het buitenland zijn jaloers op onze wetgeving.’

Toch blijft er tot op bepaalde hoogte discussie bestaan. Als

het aankomt op psychisch lijden, gelooft de ene expert dat iedereen behandelbaar is, terwijl de andere gelooft dat niet elke patiënt beter kan worden. Hoe zit dat?

Wim Distelmans: Men verwacht dan de termen 'geneesbaarheid' en 'behandelbaarheid'. In de wet staat dat je ongeneeslijk ziek moet zijn en dat jouw ondraaglijk lijden niet langer behandelbaar moet zijn. Dat wordt door elkaar gegooid.

Een terminale kankerpatiënt kan behandeld worden tot de dag dat die sterft, maar je kan je afvragen of dat wel zinvol is. Als iemand ongeneeslijk ziek is en daar ondraaglijk door lijdt, moet de behandeling dienen om dat

ondraaglijk lijden te reduceren tot een niveau dat aanvaardbaar is. Soms zijn ongeneeslijke mensen inderdaad nog behandelbaar, maar als de behandeling hun lijden zelfs na jaren niet reduceert tot een aanvaardbaar niveau, gooien mensen de handdoek in de ring.

‘Er zijn maar twee landen in de wereld waar euthanasie bij ondraaglijk psychisch lijden kan, en dat zijn Nederland en België.’

Wim Distelmans

Professor in de palliatieve geneeskunde

Er bestaat ook iets als hulp bij zelfdoding. Wat is het verschil met euthanasie?

Distelmans: Men spreekt van hulp bij zelfdoding wanneer een persoon iemand anders helpt om te sterven. In Europa is er slechts één land waar dat is toegestaan, en dat is Zwitserland. Ook daar moet de patiënt aan een rist voorwaarden voldoen om daarvoor in aanmerking te komen. Zo moet de patiënt ongeneeslijk ziek zijn, ondraaglijk lijden, enzovoort. Krijgt die de goedkeuring van de arts, dan zal die de patiënt een dodelijk middel geven waarmee de patiënt zelf een einde aan zijn leven kan maken. De arts zal daarin niet

assisteren. Maar als er tijdens die zelfdoding iets misloopt, staat de patiënt er alleen voor.

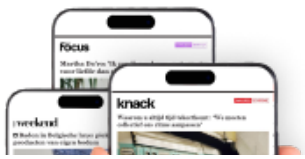
In sommige Amerikaanse staten waar hulp bij zelfdoding toegelaten is, komen psychische aandoeningen daar trouwens nergens voor in aanmerking – wel in Zwitserland. Er zijn maar twee landen in de wereld waar euthanasie bij ondraaglijk psychisch lijden kan, en dat zijn Nederland en België.

Komen mensen uit het buitenland soms naar België om hier euthanasie aan te vragen?

Distelmans: Dat gebeurt. Vorig jaar kwamen meer dan 100 mensen uit het buitenland naar

hier om euthanasie aan te vragen.
Die hebben dat ook gekregen.

Blijf altijd op de
hoogte van het
belangrijkste
nieuws

Natuurlijk zal dat nooit zulke
proporties aannemen zoals het
'abortustoerisme' naar Nederland.
Mensen die een abortus willen,
zijn doorgaans jonge, fitte
vrouwen. Mensen die euthanasie
willen, hebben weinig energie en
zijn soms nog amper mobiel. De
verplaatsing op zich is dus al niet
evident. Toch krijgen we hier
mensen uit onder andere Polen,
Canada en de Verenigde Staten
die hopen in België een waardig
levenseinde te krijgen.

*Wie met vragen zit over
zelfdoding, kan terecht op het
gratis nummer 1813 en
op www.zelfmoord1813.be.*

